EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2025 07 30
COM(2025) 430 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

pagal Reglamento (ES) 2022/1031 13 straipsnį dėl šio reglamento taikymo ir dėl pažangos pagal šį reglamentą vedamose tarptautinėse derybose dėl Sąjungos ekonominės veiklos vykdytojų patekimo į trečiųjų šalių viešųjų pirkimų arba koncesijų rinkas

2022 m. birželio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/1031 dėl trečiųjų šalių ekonominės veiklos vykdytojų, prekių ir paslaugų patekimo į Sąjungos viešųjų pirkimų ir koncesijų rinkas ir procedūrų, kuriomis remiamos derybos dėl Sąjungos ekonominės veiklos vykdytojų, prekių ir paslaugų patekimo į trečiųjų šalių viešųjų pirkimų ir koncesijų rinkas, (Tarptautinių viešųjų pirkimų priemonė (TVPP))[1] (toliau – TVPP reglamentas) *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbtas 2022 m. birželio 30 d., o įsigaliojo – 2022 m. rugpjūčio 29 d.

Pagal TVPP reglamento 13 straipsnį reikalaujama, kad Europos Komisija (toliau – Komisija) ne vėliau kaip 2025 m. rugpjūčio 30 d., o po to – bent kartą kas dvejus metus pateiktų Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl šio reglamento taikymo ir dėl pažangos, padarytos pagal šį reglamentą pradėtose tarptautinėse derybose dėl Sąjungos ekonominės veiklos vykdytojų patekimo į trečiųjų šalių viešųjų pirkimų ar koncesijų rinkas. Šią ataskaitą Komisija turi skelbti viešai.

TVPP reglamentu Komisija taip pat įgaliojama nustatyti tam tikras priemones, kuriomis būtų palengvintas reglamento taikymas. Komisija įvykdė šiuos reikalavimus, o 1 skirsnyje aprašytos atitinkamos priemonės, kurių buvo imtasi. Nuo tada, kai įsigaliojo TVPP reglamentas, Komisija inicijavo ir užbaigė vieną TVPP tyrimą dėl Kinijos Liaudies Respublikos (toliau – KLR) priemonių ir praktikos medicinos reikmenų viešųjų pirkimų rinkoje[2]. Šis pirmasis TVPP tyrimas aprašytas 2 skirsnyje. Galiausiai 3 skirsnyje pateiktos Komisijos išvados, pagrįstos jos patirtimi, įgyta taikant TVPP reglamentą iki šios ataskaitos pateikimo dienos.

1. Priemonės TVPP reglamento taikymui palengvinti

Komisija visiems atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams parengė įvairių priemonių TVPP reglamento taikymui palengvinti, kaip antai veiklos gaires, rekomendacijas ir dvi internetines priemones: skundų teikimo priemonę, skirtą šalims, kurias gali paveikti viešųjų pirkimų apribojimai užsienyje, ir aiškinamąją priemonę, skirtą palengvinti TVPP priemonių įgyvendinimą Sąjungos perkančiosioms organizacijoms.

1.1. Komisijos pagalbinės TVPP reglamento taikymo gairės perkančiosioms organizacijoms ir perkantiesiems subjektams bei ekonominės veiklos vykdytojams

TVPP reglamento 12 straipsnyje reikalaujama, kad Komisija, siekdama perkančiosioms organizacijoms ir perkantiesiems subjektams bei ekonominės veiklos vykdytojams palengvinti reglamento taikymą, per šešis mėnesius nuo reglamento įsigaliojimo paskelbtų veiklos gaires. Komisija įvykdė šį reikalavimą ir 2023 m. vasario 21 d. paskelbė tokias gaires (toliau – gairės)[3].

Gairėse perkančiosioms organizacijoms ir perkantiesiems subjektams pateiktos rekomendacijos, kaip nustatyti ekonominės veiklos vykdytojų, prekių ir paslaugų kilmę. Jei tai ekonominės veiklos vykdytojai, kriterijus yra įsisteigimo vieta, o gairėse paaiškinta sąvoka „didelė verslo dalis“, kuri įvesta tam, kad būtų užkirstas kelias TVPP reglamento apėjimui per

---

1 OL L 173, 2022 6 30, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1031/oj.

2 Pranešimas apie tyrimo pagal tarptautinių viešųjų pirkimų priemonę dėl Kinijos Liaudies Respublikos priemonių ir praktikos medicinos reikmenų viešųjų pirkimų rinkoje inicijavimą (C/2024/2343), OL C, C/2024/2973, 2024 4 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2973/ojhttp://data.europa.eu/eli/C/2024/2973/oj.

3 Komisijos komunikatas „Pagalbinės TVPP reglamento taikymo gairės perkančiosioms organizacijoms ir perkantiesiems subjektams bei ekonominės veiklos vykdytojams“ (2023/C 64/04), OL C 64, 2023 2 21, p. 7, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023XC0221(02).

priedangos įmones. Jei tai prekės, jų kilmė nustatoma remiantis nelengvatinėmis kilmės taisyklėmis pagal Sąjungos muitinės kodeksą[4]. Paslaugų kilmė nustatoma pagal paslaugų teikėjo kilmę.

Galiausiai gairėse paaiškintos taisyklės, kuriomis vadovaudamosi perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai taiko TVPP priemones, įskaitant vertinimo taisykles, pagal kurias nustatoma, ar sutarties vertė yra mažesnė ar didesnė už TVPP priemonės (-ių) taikymo ribas pagal TVPP reglamento 6 straipsnį. Jose nustatyti viešųjų pirkimų procedūrų skaidrumo reikalavimai TVPP priemonėms (įvertinimo koregavimo priemonėms ir išimtims) taikyti ir paaiškintos TVPP priemonių taikymo konkrečioms sutartims, pavyzdžiui, preliminariosioms sutartims, taisyklės.

1.2. Internetinė skundų teikimo priemonė

TVPP reglamento 5 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje reikalaujama, kad Komisija savo interneto svetainėje pateiktų internetinę priemonę, skirtą Sąjungos suinteresuotosioms šalims ir valstybėms narėms oficialiai pateikti pagrįstą skundą, kuriuo remdamasi Komisija galėtų inicijuoti tyrimą dėl tariamos trečiosios šalies priemonės ar praktikos. Komisija įvykdė šį įpareigojimą ir parengė internetinę skundų teikimo priemonę (ISTP)[5]. ISTP yra privalomi laukeliai, kuriuose reikia nurodyti, pavyzdžiui, skundo pateikėjo tapatybę, pateikti informaciją apie skundą ir trečiosios šalies priemonės ir (arba) praktikos faktinį aprašymą, taip pat neprivalomi laukeliai (skirti, pvz., ekonominiam ar sisteminiam priemonės poveikiui, pasiūlymų teikimo patirčiai ir veiksmams, kurių jau imtasi arba planuojama imtis, nurodyti). Komisija nustatė griežtas apsaugos priemones, kad užtikrintų labai aukštą konfidencialumo ir anonimiškumo lygį nagrinėjant skundus. Iki šiol Komisija negavo jokio pagrįsto skundo per šią specialią ISTP. Tačiau kitais kanalais Komisija gavo ne vieną neoficialų skundą dėl viešųjų pirkimų kliūčių trečiosiose šalyse.

1.3. Rekomendacijos suinteresuotosioms šalims, kaip teikti informaciją pagal TVPP reglamento 5 straipsnio 1 dalį

Pagal TVPP reglamento 5 straipsnio 1 dalį, pranešime apie tyrimo inicijavimą ir TVPP tyrime suinteresuotosios šalys ir valstybės narės raginamos per nustatytą laikotarpį pateikti Komisijai susijusią informaciją. Siekdama informuoti suinteresuotąsias šalis apie tai, kaip pranešti apie save, ir nustatyti suinteresuotųjų šalių ir valstybių narių informacijos rinkimo struktūrą, Komisija paskelbė suinteresuotosioms šalims skirtas informacijos teikimo rekomendacijas[6].

1.4. Internetinė priemonė „Procurement4Buyers“

Nors pagal TVPP reglamentą to nereikalaujama, Komisija savo svetainėje viešai paskelbė viešųjų pirkimų priemonę, kuria perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai, be kita ko, informuojami apie tai, kada jie turi apriboti užsienio konkurso dalyvių dalyvavimą pagal TVPP priemones. Siekiant greitai ir patikimai patikrinti, kurie trečiųjų šalių konkurso dalyviai turi teisės aktais nustatytą galimybę teikti pasiūlymus dėl numatomo viešojo pirkimo, perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai gali naudotis Prekybos GD svetainėje

---

4 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, (OL L 269, 2013 10 10, p. 1).

5 https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/contact-form?type=COMPL_IPI.

6 https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/form-assets/IPI_interested_parties_guidance.pdf.

„Acces2Markets“ paskelbta priemone „Procurement4Buyers“[7]. Pakanka nurodyti perkančiojo subjekto tapatybę, numatomo viešojo pirkimo dalyką ir numatomą vertę (BVPŽ kodą[8]) ir prireikus atsakyti į kai kuriuos tolesnius klausimus. Tada pagal šią priemonę naudotojui bus pateiktas teigiamas šalių, iš kurių konkurso dalyviai turi teisę dalyvauti viešajame pirkime, sąrašas, taip pat neigiamas šalių, kurių bendrovėms neleidžiama teikti pasiūlymų, sąrašas. Pastarasis sąrašas bus paremtas TVPP sprendimų priėmimo procedūrų rezultatais[9].

2. TVPP tyrimas dėl KLR priemonių ir praktikos medicinos reikmenų viešųjų pirkimų rinkoje

2024 m. balandžio 24 d. Komisija pagal TVPP reglamento 5 straipsnio 1 dalį savo iniciatyva pradėjo tyrimą dėl KLR priemonių ir praktikos, dėl kurių Sąjungos ekonominės veiklos vykdytojams, prekėms ir paslaugoms nuolat atsiranda didelių patekimo į KLR medicinos reikmenų viešųjų pirkimų rinką sutrikimų. Pagal TVPP reglamento 5 straipsnio 2 dalį, 2024 m. liepos 24–26 d. Pekine vyko konsultacijos su KLR. Per konsultacijas nepavyko pasiekti priimtino sprendimo dėl per tyrimą nustatytų viešųjų pirkimų apribojimų.

2025 m. sausio 14 d., užbaigusi tyrimą ir konsultacijas su KLR, Komisija pagal TVPP reglamento 5 straipsnio 4 dalį viešai paskelbė ataskaitą, kurioje pateiktos tyrimo išvados ir siūloma veiksmų eiga[10] (toliau – tyrimo ataskaita). Atitinkamai 2025 m. sausio 29 d. ir 30 d. Komisija pateikė tyrimo ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai pagal TVPP reglamento 5 straipsnio 4 dalį.

Šis tyrimas buvo ypač sudėtingas dėl neskaidrios Kinijos viešųjų pirkimų rinkos. Užsienio tiekėjai diskriminuojami ne tik dėl teisinių nuostatų, bet ir dėl daugybės administracinių priemonių, vidaus gairių ir nurodymų, nustatomų įvairiais valdžios lygmenimis. Ypač sunku buvo surinkti didelę KLR viešųjų pirkimų sutarčių imtį tokiu formatu, kad būtų galima prasmingai įvertinti, ar yra ribojamųjų priemonių, darančių poveikį Sąjungos bendrovėms, pridedamuose dokumentuose ir konkurso sąlygose. Dėl šių kliūčių prireikė labai didelių išteklių. Dėdama daug analitinių pastangų ir bendradarbiaudama su suinteresuotaisiais subjektais Komisija galiausiai sugebėjo įveikti šiuos iššūkius ir susidaryti išsamų esamų sisteminių kliūčių vaizdą.

Tyrimo ataskaitoje Komisija padarė išvadą, kad KLR, taikydama teisiškai privalomas nuostatas, pagal kurias reikalaujama, kad, jei yra vietos alternatyvių produktų, viešieji subjektai teiktų pirmenybę vidaus produktams, sukūrė visapusišką sistemą, pagal kurią sistemiškai pirmenybė teikiama vidaus medicinos reikmenims, o ne užsienio medicinos reikmenims, ir kurią sustiprina apsunkinančios importuojamų prekių patvirtinimo procedūros ir konkretiems sektoriams skirtos priemonės bei tikslinės kvotos ligoninėms, kad jos pirktų vidaus produktus.

---

7 https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/contact-form?type=COMPL_IPI.

8 2002 m. lapkričio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2195/2002 dėl bendro viešųjų pirkimų žodyno (BVPŽ) su pakeitimais (OL L 340, 2002 12 16, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2195/2022-07-10http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2195/2022-07-10).

9 https://webgate.ec.europa.eu/procurementbuyers/#/procumementlocation.

10 Komisijos ataskaita pagal Reglamento (ES) 2022/1031 5 straipsnio 4 dalį dėl tyrimo pagal tarptautinių viešųjų pirkimų priemonę, susijusio su KLR priemonėmis ir praktika medicinos reikmenų viešųjų pirkimų rinkoje, (COM(2025) 5), ir Komisijos tarnybų darbinis dokumentas dėl TVPP tyrimo faktinių išvadų dėl medicinos reikmenų viešųjų pirkimų rinkos KLR, pridedamas prie Komisijos ataskaitos pagal Reglamento (ES) 2022/1031 5 straipsnio 4 dalį dėl tyrimo pagal tarptautinių viešųjų pirkimų priemonę, susijusio su KLR priemonėmis ir praktika medicinos reikmenų viešųjų pirkimų rinkoje, (SWD(2025) 2) (toliau – Komisijos tarnybų darbinis dokumentas).

Ši visapusiška diskriminacinė sistema taikoma visų kategorijų medicinos reikmenims ir visoje KLR teritorijoje, neatsižvelgiant į atitinkamų viešųjų pirkimų sutarčių vertę. Be to, Komisija nustatė, kad kiekiu grindžiamų viešųjų pirkimų organizavimas KLR skatina tiekėjus siūlyti itin mažas kainas didelėms sutartims laimėti ir taip *de facto* išstumiamos pelno siekiančios bendrovės, kurios negauna valstybės subsidijų. Komisija nustatė diskriminacinės ir išstūmimo iš rinkos praktikos įrodymų 87 proc. viešųjų pirkimų sutarčių, kurias jai pavyko išnagrinėti. Komisija padarė išvadą, kad dėl šių priemonių ir praktikos Sąjungos ekonominės veiklos vykdytojams ir Sąjungoje pagamintiems medicinos reikmenims nuolat atsiranda didelių patekimo į KLR medicinos reikmenų viešųjų pirkimų rinką sutrikimų. Todėl jos laikomos trečiųjų šalių priemonėmis ar praktika, kaip apibrėžta TVPP reglamento 2 straipsnio 1 dalies i punkte. Kalbant apie konsultacijų rezultatus, tyrimo ataskaitoje nurodyta, kad Kinijos vyriausybė teigė, kad ji vienašališkai neatvertų savo viešųjų pirkimų rinkos, susijusios su medicinos reikmenimis, ir nepasiūlė konkrečių taisomųjų veiksmų šiam nuolatiniam dideliam patekimo į rinką sutrikimui pašalinti.

Tuo remdamasi Komisija įvertino TVPP reglamento 6 straipsnyje nustatytas sąlygas, reikalingas TVPP priemonei, kaip apibrėžta TVPP reglamento 2 straipsnio 1 dalies j punkte, patvirtinti. Komisija įvertino i) galimos TVPP priemonės proporcingumą ir tinkamumą nustatytų priemonių ir praktikos atžvilgiu; ii) alternatyvių tiekimo šaltinių prieinamumą ir iii) Sąjungos interesus (Sąjungos gamintojų ekonominius interesus; galimą poveikį Sąjungos perkančiosioms organizacijoms ir perkantiesiems subjektams ir bendrą TVPP priemonės poveikį Sąjungos ekonomikai).

Atlikusi šį vertinimą Komisija numatė nustatyti TVPP priemonę – pašalinti visų KLR kilmės ekonominės veiklos vykdytojų pateiktus pasiūlymus dėl visų viešųjų pirkimų procedūrų Sąjungoje, kurių pirkimo dalykas yra medicinos reikmenys, kuriems taikomas bendras viešųjų pirkimų žodynas (BVPŽ kodai nuo 33100000-1 iki 33199000-1, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 2195/2002[11]), ir kurių numatoma vertė be PVM yra 5 000 000 EUR arba didesnė. Tai išsamiausia priemonė, kurią Sąjunga gali nustatyti medicinos reikmenų sektoriuje remdamasi TVPP reglamentu, pagal kurį neleidžiama taikyti priemonių mažesnės numatomos vertės viešųjų pirkimų procedūroms. Tačiau priemonės taikymo sritis vis tiek yra siauresnė nei KLR nustatytų diskriminacinių priemonių ir praktikos taikymo sritis. Nors Kinijos sistema iš esmės taikoma visoms viešųjų pirkimų sutartims, nepriklausomai nuo vertės, TVPP priemonė skirta tik toms sutartims, kurių numatoma vertė viršija 5 milijonus eurų. Be to, TVPP priemonė leidžia konkurso laimėtojams įsigyti iki 50 proc. medicinos reikmenų iš KLR sutartims vykdyti, taigi Sąjungos viešųjų pirkimų rinkose vis tiek gali būti daug Kinijos kilmės medicinos reikmenų. Šie apribojimai yra tiesioginė pačiame TVPP reglamente nustatytų ribų ir sąlygų pasekmė.

2025 m. birželio 19 d., laikydamasi TVPP reglamento 11 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros Prekybos kliūčių komitete, Komisija 2025 m. birželio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2025/1197[12] priėmė TVPP priemonę. Priemonė įsigaliojo

---

[11] 2002 m. lapkričio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2195/2002 dėl bendro viešųjų pirkimų žodyno (BVPŽ) su pakeitimais (OL L 340, 2002 12 16, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2195/2022-07-10http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2195/2022-07-10).

[12] 2025 m. birželio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2025/1197, kuriuo nustatoma tarptautinių viešųjų pirkimų priemonė, kuria pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/1031 ribojamas Kinijos Liaudies Respublikos ekonominės veiklos vykdytojų ir Kinijos Liaudies Respublikos kilmės medicinos reikmenų patekimas į Europos Sąjungos medicinos reikmenų viešųjų pirkimų rinką, http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/1197/oj.

praėjus dešimčiai dienų nuo jos paskelbimo Oficialiajame leidinyje ir galios 5 metus. 2025 m. liepos 6 d. Kinijos vyriausybė priėmė atsakomąsias priemones, taikytinas ES bendrovėms, prekėms ir paslaugoms.

Nepaisant Komisijos pastangų pagerinti Sąjungos ekonominės veiklos vykdytojų ir Sąjungoje pagamintų medicinos reikmenų patekimą į KLR medicinos reikmenų viešųjų pirkimų rinką ir intensyvaus susirašinėjimo su Kinijos vyriausybe, šis TVPP procesas dar nedavė pageidaujamo rezultato ir Kinijos vyriausybė dar nepanaikino nustatytų priemonių ir praktikos. Tačiau konsultacijos su Kinijos vyriausybe buvo naudingos siekiant geriau suprasti KLR taikomas ribojamąsias priemones ir praktiką ir nustatyti, kokių reikia priemonių, kad jos būtų visiškai panaikintos. Komisija tebėra įsipareigojusi toliau bendradarbiauti su Kinijos vyriausybe, kol bus panaikintos nustatytos priemonės ir praktika. Šiuo atžvilgiu TVPP reglamento 6 straipsnio 10 dalyje numatyta galimybė Komisijai sustabdyti TVPP priemonės taikymą arba ją atšaukti, jei atitinkama trečioji šalis imasi tinkamų taisomųjų veiksmų, kuriais pašalinami arba ištaisomi Sąjungos ekonominės veiklos vykdytojų, prekių ar paslaugų patekimo į tos trečiosios šalies viešųjų pirkimų ar koncesijų rinkas sutrikimai, taip pagerinant tokio patekimo galimybes. Komisija užtikrins, kad būtų atidžiai stebima, kaip ES perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai taiko TVPP priemonę, be kita ko, TVPP priemonės taikymo išimtis. Šiuo atžvilgiu Komisija pasilieka teisę prašyti valstybių narių pateikti informaciją pagal TVPP reglamento 13 straipsnio 1 dalį.

3. Įžvalgos, padarytos taikant TVPP reglamentą

Peržiūrimuoju laikotarpiu Komisija, naudodama savo tyrimų išteklius ir palaikydama ryšius su Sąjungos pramonės atstovais įvairiuose sektoriuose, surinko informaciją apie tariamas ribojamąsias priemones ir praktiką trečiosiose šalyse. Apskritai nustatyti įvairūs apribojimai – nuo Sąjungos ekonominės veiklos vykdytojų ir (arba) prekių ir (arba) paslaugų pašalinimo iš viešųjų pirkimų procedūrų iki su vieta susijusių reikalavimų ir vidaus lengvatų, pvz., kompensacijų, dažnai lemiančių *de facto* pašalinimą.

Komisija surinko informacijos, iš kurios matyti, kad kai kurios iš šių priemonių ir praktika gali labai sumažinti Sąjungos pramonės galimybes patekti į trečiųjų šalių viešųjų pirkimų rinkas ir gali lemti tai, kad Sąjungos ekonominės veiklos vykdytojai praras galimybes.

Nepaisant šios didelės ekonominės žalos požymių, Sąjungos pramonė nepasinaudojo galimybe pateikti oficialų TVPP skundą pagal TVPP reglamento 5 straipsnio 1 dalį dėl kurios nors iš nustatytų priemonių ar praktikos. Taigi ataskaitiniu laikotarpiu vienintelis TVPP tyrimas buvo pradėtas *ex-officio*. Komisija mano, kad oficialių TVPP skundų nebuvimą galima paaiškinti keliais veiksniais.

Pirma, viešųjų pirkimų rinkose aktyvūs ekonominės veiklos vykdytojai (konkurso dalyviai) dažnai yra labai priklausomi nuo pirkėjo (valdžios institucijos). Nors Komisija nustatė griežtą konfidencialumo politiką, grindžiamą aukščiausiais konfidencialios informacijos apsaugos standartais nagrinėjant skundus, skirtingų sektorių ekonominės veiklos vykdytojai, veikiantys įvairiose trečiųjų šalių rinkose, baiminasi, kad atitinkama trečioji šalis imsis tikslinių atsakomųjų veiksmų ir priešiškai elgsis, jei bus pateiktas oficialus skundas.

Antra, šiuo metu trečiųjų šalių viešųjų pirkimų rinkose veikiančios ES bendrovės tam tikrais atvejais yra menkai suinteresuotos uždaryti Sąjungos rinką, kad būtų įgytas svertas ir pradėtos diskusijos su atitinkama šalimi. Priimant sprendimą dėl tyrimo inicijavimo, bendrojo intereso vertinimas turi būti tinkamai suderintas su visais Sąjungos bendrovių ekonominiais interesais.

Siekdama remti veiksmingą TVPP reglamento taikymą, Komisija parengė priemones ir rekomendacijas, kad suinteresuotiesiems subjektams atitinkamai palengvintų reglamento taikymą visuose sektoriuose.

Tyrimas dėl KLR priemonių ir praktikos medicinos reikmenų viešųjų pirkimų rinkoje buvo pagrįstas tvirtais įrodymais. Vis dėlto per jį nustatytos tam tikros spragos, susijusios su turimais tarptautinių viešųjų pirkimų srautų duomenimis. Šie trūkumai susiję su sunkumais gauti viešųjų pirkimų sutarčių duomenis, kurių reikia norint įvertinti Sąjungos konkurso dalyvių dalyvavimą trečiųjų šalių viešuosiuose pirkimuose, taip pat esamų trečiųjų šalių viešųjų pirkimų kliūčių poveikį Sąjungos konkurso dalyviams. Sąjungos viešųjų pirkimų rinkoje taip pat yra tam tikrų duomenų spragų, dėl kurių yra gana sunku vertinti galimos (-ų) TVPP priemonės (-ių) poveikį Sąjungoje. Pavyzdžiui, dabartiniai viešųjų pirkimų sutarčių duomenys, kuriuos galima rasti platformoje „Tender Electronic Daily“ (TED), rodo konkurso laimėtojo kilmę, tačiau iš jų nematyti, kokia yra perkamų prekių ir paslaugų kilmė. Taip pat yra nedaug informacijos apie subrangos sutartis su trečiųjų šalių veiklos vykdytojais ir apie galutines konkurso laimėtojų nuosavybės teises. Papildžius TED duomenų bazę tokia informacija, visų pirma apie perkamų prekių ir paslaugų kilmę, būtų lengviau atlikti TVPP tyrimus ir įgyvendinti TVPP priemones bei vykdyti jų *ex post* stebėseną.

4. Išvados

Laikydamasi TVPP reglamente nustatytų teisinių reikalavimų, Komisija įdiegė būtinas priemones, kad ekonominės veiklos vykdytojams, perkančiosioms organizacijoms ir subjektams būtų lengviau taikyti TVPP reglamentą. TVPP reglamento taikymo ataskaita taip pat grindžiama Komisijos patirtimi, įgyta atlikus iki šiol vienintelį TVPP tyrimą, susijusį su KLR priemonėmis ir praktika medicinos reikmenų viešųjų pirkimų rinkoje.

Kalbant apie šio pirmojo tyrimo ir pirmųjų TVPP priemonių ilgesnio laikotarpio rezultatus, dar per anksti daryti išvadas, kokiu mastu priemone pasiektas tikslas atverti viešųjų pirkimų rinką trečiosiose šalyse. TVPP priemonės yra svertas Sąjungai siekiant užtikrinti tokį rinkų atvėrimą. Iš tiesų, nors per konsultacijas su Kinijos vyriausybe tinkamo sprendimo nebuvo rasta, Komisija tebėra pasirengusi bendradarbiauti net ir nustačius TVPP priemonę, kuri galėtų būti sustabdyta arba atšaukta, jei KLR panaikintų nustatytas priemones ir praktiką.

Galiausiai svarbu pažymėti, kad Komisija renka išsamią informaciją apie viešųjų pirkimų kliūtis trečiosiose šalyse, tačiau sprendimą pradėti tyrimą turi atidžiai apsvarstyti, atsižvelgdama į būdingus sunkumus užsienio viešųjų pirkimų sistemose. Šie iššūkiai – tai sudėtingų teisinių sistemų aiškinimas, diskriminacinės praktikos, kurios gali būti imtasi ne dėl teisinių nuostatų, o dėl administracinių priemonių ir praktikos, nustatymas ir supratimas, kaip tokios sistemos taikomos praktikoje. Tai dažnai reiškia, kad peržiūrima daug viešųjų pirkimų sutarčių, kurios dažnai nėra viešai prieinamos arba joms trūksta būtinų dokumentų tinkamam vertinimui atlikti. Todėl labai svarbu glaudžiai bendradarbiauti su vietos pramone. Labai svarbu išlaikyti atvirus komunikacijos kanalus ir užtikrinti visišką informacijos, kuria keičiamasi, konfidencialumą, o tai Komisija jau užtikrino ir toliau teikia tam pirmenybę.